

ESCOLA PÚBLICA

PdC

Projecte de Convivència

JULIOL 2022

ÍNDEX

1. La convivència	4
2. El projecte de convivència	4
2.1.Marc legal	5
3. Àmbits, nivells i temes d'actuació	6
4. Diagnosi	7
4.1.Valors i actituds	8
4.1.1. Coeducació	8
4.1.2. Educació intercultural	9
4.1.3. Educació per la pau	10
4.1.4. Educació socioemocional	11
4.1.5. Educar en el respecte	12
4.1.6. Educar en l'esforç i la responsabilitat	13
4.1.7. Educar en la gestió positiva dels conflictes.	14
4.1.8. Inclusió	15
4.2.Resolució de conflictes	17
4.2.1. Absentisme	17
4.2.2. Conflictes greus	18
4.2.3. Gestió i resolució positiva dels conflictes	19
4.3.Organització	20
4.3.1. Acollida	20
4.3.2.Comunicació	21
4.3.3. Estructura i gestió de recursos	22
4.3.4.Norma	23
4.3.5.Participació	24

5.Objectius generals, objectius específics i indicadors	26
6. Planificació	30
6.1.Valors i actituds	30
6.2. Resolució de conflictes	51
6.3.Organització de centre	59
7. Protocols	72
7.1.Protocol de prevenció, detecció i intervenció enfront l'assetjament escolar a persones LGTBI.	
7.2.Protocol de prevenció, detecció i intervenció enfront l'assetjament entre iguals.	
7.3.Protocol de prevenció, detecció i intervenció enfront el ciberassetjament entre iguals.	
7.4.Protocol de prevenció, detecció i intervenció enfront situacions d'odi i discriminació.	
7.5. Protocol d'actuació amb menors de catorze anys en situacions de conflicte o comissió d'una infracció penal.	
7.6. Protocol de prevenció, detecció i intervenció enfront conflictes greus.	
7.7. Protocol d'actuació entre els Departaments de Treball, afers Socials i Famílies i d'Ensenyament de prevenció, detecció, notificació, derivació i coordinació de les situacions de maltractament infantil i adolescent en l'àmbit educatiu.	
7.8. Protocol de prevenció detecció intervenció de processos de radicalització als centres educatius.	

1. La convivència

Conviure significa viure plegats i en bona relació. La convivència demana la formació integral de la persona i es fonamenta en els valors de la pluralitat, la participació democràtica, la inclusió social, la igualtat d'oportunitats, el respecte a la diferència, la gestió positiva de conflictes i la cultura de pau. La convivència comporta una consciència de la pròpia identitat que implica l'acceptació de l'altre i un sentit de pertinença i contribució personal a la societat.

Per educar en la convivència, cal posar l'accent en les relacions, en tot allò que ens uneix més que en les diferències. Per això cal potenciar espais oberts i compartits —tant des d'un punt de vista social i cultural com intergeneracional— que facilitin el coneixement i el reconeixement de les persones que viuen en el mateix poble, barri o ciutat per potenciar la confiança mútua i propiciar la conversa, el diàleg i la reflexió.

És bàsic, per a la convivència, parlar molt i escoltar més i fer-ho amb un to optimista i positiu.

«La convivència és un art. És un art pacient, un art bell, és fascinant». -Papa Francesc.

2. El projecte de convivència

El Projecte de convivència és el document que engloba el conjunt d'accions encaminades a la millora de la convivència i recull les intervencions que el centre desenvolupa per tal de capacitar tot l'alumnat i la resta de la comunitat educativa per a la convivència i la gestió positiva de conflictes per tal de crear una atmosfera de treball i una convivència segura i saludable.

Anualment s'aniran incorporant les accions que aquí es contemplen a la PGA i es determinaran els temes del propi Projecte de Convivència on es necessari un treball més exhaustiu d'anàlisi i determinació d'accions específiques per part de la Comissió de Convivència per aquell curs. S'entén doncs aquest document com una primera aproximació general que any rere any s'anirà desplegant i serà motiu d'un treball conjunt de tots els sectors de la Comunitat Educativa.

És una eina oberta que haurà de ser avaluada i enriquida segons les circumstàncies i l'efectivitat de les mesures previstes per a la seva aplicació.

2.1.Marc legal

El present document es basa en la normativa vigent per la Generalitat de Catalunya en matèria educativa que s'ha de contemplar:

- La **Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig**, d'educació, estableix a l'article 121.2 l'obligatorietat que tots els centres elaborin un Pla de convivència i l'incloguin dins el Projecte Educatiu de centre.
- La **Llei Orgànica 8/2013, de 9 de desembre**, per a la millora de la qualitat educativa, determina a l'article 124.1 que els centres inclouran a la programació general anual el seu pla de convivència i totes aquelles actuacions i activitats programades pel foment de la convivència escolar.
- La **Llei 12/2009, del 10 de juliol**, d'educació, disposa a l'article 30 que l'aprenentatge de la convivència és un element fonamental del procés educatiu i així ho ha d'expressar el Projecte Educatiu de cada centre. Els centres han d'establir mesures de promoció de la convivència.
- El **Decret 102/2010, de 3 d'agost**, d'autonomia dels centres educatius, disposa a l'article 23.2 que les normes d'organització i funcionament del centre han d'incorporar les mesures de promoció de la convivència establertes en el centre.
- El **Decret 279/2006, de 4 de juliol**, sobre drets i deures de l'alumnat i regulació de la convivència en els centres educatius no universitaris de Catalunya, reforça el caràcter educatiu que han de tenir els processos i les accions que s'emprenguin, tant per prevenir com per corregir conductes inadequades. A l'article 6 s'estableix que a cada centre s'ha de constituir una comissió de convivència.
- La **Resolució ENS/585/2017, de 17 de març**, per la qual s'estableix l'elaboració i la implementació del Projecte de convivència en els centres educatius dins el marc del Projecte educatiu de centre.

3. Àmbits, nivells i temes d'actuació

El Projecte de convivència aborda tres nivells (Valors i actituds, Resolució de conflictes i Marc Organitzatiu), es planteja des de tres àmbits d'intervenció (Aula, Centre, Entorn) per treballar i desenvolupar els temes corresponents.

NIVELLS	TEMES	ÀMBITS D'INTERVENCIÓ
Valors i actituds	Coeducació	Aula
	Educació intercultural	
	Educació per la pau	
	Educació socioemocional	
	Educar en el respecte	
	Educar en l'esforç i la responsabilitat	
	Educar en la gestió positiva dels conflictes	
	Inclusió	
Resolució de conflictes	Absentisme	Centre
	Conflictes greus	
	Gestió i resolució positiva dels conflictes	
Organització de centre	Acollida	Entorn
	Comunicació	
	Estructura i gestió de recursos	
	Norma	
	Participació	

4. Diagnosi

Els resultats assolits en els diferents àmbits són els següents:

4.1. Valors i actituds

4.1.1. Coeducació

Punts molt forts

- ✓ Desenvolupem, en el marc de l'acció tutorial, mesures, estratègies i actuacions per educar l'alumnat en el respecte i la no discriminació per raons de sexe, identitat de gènere, expressió de gènere o per orientació afectivosexual.
- ✓ Potenciem la participació de tot l'alumnat en igualtat de condicions i d'oportunitats.
- ✓ Promovem la participació i la relació de tot l'alumnat de manera igualitària i lliure d'estereotips.

Punts forts

- ✓ Garantim un ús no sexista dels espais del centre.
- ✓ Incorporarem l'enfocament coeducatiu als continguts curriculars.

Punts febles

- ✓ Ens coordinem amb les entitats de l'entorn per promoure la coeducació.
- ✓ Planifiquem estratègies de prevenció de les desigualtats de gènere i relacions d'abús de poder.
- ✓ Sensibilitzem i orientem les famílies en la necessitat d'educar els seus fills i filles en la coeducació i en la prevenció de la violència masclista o per motius d'orientació afectivosexual, identitat de gènere i expressió de gènere.

Punts molt febles

- ✓ Avaluem el funcionament dels processos i actuacions del projecte coeducatiu i ho recollim en la memòria anual del centre.
- ✓ Ens coordinem amb les administracions locals per dur a terme actuacions concretes per fomentar els valors de la igualtat de gènere i de les relacions igualitàries.

- ✓ Formem la comunitat escolar en coeducació, en la prevenció de la violència masclista o per raons d'identitat de gènere, expressió de gènere o orientació afectivosexual.
- ✓ Participem en xarxes de centres que treballen en la coeducació i en la prevenció de la violència masclista o per motius d'orientació afectivosexual, identitat de gènere i expressió de gènere.
- ✓ Recollim i divulguem les bones pràctiques realitzades en coeducació.

4.1.2. Educació intercultural

Punts molt forts

- ✓ Potenciem des de l'acció tutorial el reconeixement a la diferència i la diversitat cultural.
- ✓ Promovem la inclusió a l'aula de tot l'alumnat.
- ✓ Sensibilitzem el claustre sobre la importància de l'educació intercultural.
- ✓ Sensibilitzem i orientem les famílies en la necessitat d'educar els seus fills en el valor de la interculturalitat.

Punts forts

- ✓ Establim propostes d'actuacions específiques a l'alumnat per conèixer i respectar la diversitat social i cultural i per promoure les relacions interpersonals.
- ✓ Plantegem el currículum de les diferents àrees i matèries des d'una perspectiva intercultural.
- ✓ Gestionem la diversitat de creences i manifestacions culturals de l'alumnat i les seves famílies.

Punts febles

- ✓ Avaluem les mesures destinades a fomentar l'educació intercultural i ho recollim en la memòria anual del centre.
- ✓ Disposem d'estratègies per treballar els valors i elements comuns.
- ✓ Implementem els protocols d'àmbit convivencial elaborats pel Departament d'Ensenyament, en cas de necessitat.
- ✓ Recollim i difonem les bones pràctiques realitzades al voltant de l'Educació Intercultural.
- ✓ Recollim l'educació intercultural en els documents del centre

4.1.3. Educació per la pau

Punts molt forts

- ✓ Desenvolupem, en el marc de l'acció tutorial, mesures, estratègies i actuacions per educar en la pau i els drets humans.
- ✓ Estimulem el compromís personal de l'alumnat en els valors de l'educació per la pau.
- ✓ Sensibilitzem el claustre sobre la importància de l'educació per a la pau i els drets humans en els processos educatius.

Punts forts

- ✓ Incorporarem continguts d'educació per la pau en el currículum de les diverses àrees.
- ✓ Sensibilitzem i orientem les famílies en la necessitat d'educar els seus fills en la pau i el respecte als drets humans.
- ✓ Utilitzem estratègies i metodologies que afavoreixen els valors convivencials.

Punts febles

- ✓ Avaluem les mesures destinades a fomentar l'educació per la pau entre la comunitat escolar i ho recollim en la memòria anual del centre.
- ✓ Coneixem i participem en xarxes de centres que fomentin la cultura de la pau i el respecte als drets humans.
- ✓ Disposem d'estratègies concretes per implicar les famílies a través de l'acció tutorial en l'educació per la pau.
- ✓ Recollim en els documents de centre el valor de l'educació per la pau.
- ✓ Recollim i difonem les bones pràctiques i els recursos utilitzats per promoure la cultura de la pau i els drets humans.

Punts molt febles

- ✓ Ens coordinem amb les administracions locals per dur a terme actuacions concretes per fomentar la cultura de la pau i el respecte als drets humans entre l'alumnat.
- ✓ Ens coordinem amb les entitats esportives, culturals i de lleure de l'entorn escolar per promoure l'educació per la pau.

4.1.4. Educació socioemocional

Punts molt forts

- ✓ Desenvolupem, en el marc de l'acció tutorial, mesures i estratègies per educar emocionalment l'alumnat i la competència social en l'alumnat.
- ✓ Potenciem la competència comunicativa de l'alumnat.
- ✓ Sensibilitzem el claustre sobre la importància de l'educació socioemocional en els processos educatius.
- ✓ Treballem l'educació socioemocional des de les diferents matèries curriculars de manera transversal.

Punts forts

- ✓ Impliquem les famílies en la valoració de la comunicació com a eina per a la millora de les relacions intrapersonals i interpersonals.
- ✓ Ens coordinem amb les entitats esportives, culturals i de lleure de l'entorn escolar per promoure la millora de la competència social i de les relacions interpersonals.
- ✓ Utilitzem metodologies que afavoreixen els valors convivencials i l'educació socioemocional.

Punts febles

- ✓ Disposem d'estratègies concretes per implicar les famílies en l'educació socioemocional.
- ✓ Recollim i difonem les bones pràctiques realitzades al voltant de l'educació socioemocional.
- ✓ Recollim en els documents de centre la necessitat de treballar els valors de l'educació socioemocional.

Punts molt febles

- ✓ Avaluem les mesures destinades a fomentar l'educació socioemocional entre la comunitat escolar i ho recollim en la memòria anual del centre.
- ✓ Coneixem i participem en xarxes de centres que treballin els programa d'educació emocional i competència social.
- ✓ Ens coordinem amb les administracions locals per dur a terme actuacions concretes per fomentar l'educació socioemocional entre l'alumnat.

4.1.5. Educar en el respecte

Punts molt forts

- ✓ Fomentem una actitud de respecte de l'alumnat envers el professorat i altres professionals del centre.
- ✓ Planifiquem activitats amb l'alumnat que fomentin el respecte cap a un mateix.
- ✓ Planifiquem activitats tutorialis que facilitin el respecte entre l'alumnat.
- ✓ Promovem accions de respecte cap als espais físics del centre i del seu entorn.
- ✓ Promovem accions i estratègies per afavorir el valor del respecte entre i cap a l'alumnat.
- ✓ Sensibilitzem el claustre sobre el valor del respecte com a principi bàsic per tal de garantir un bon clima de convivència en els centres educatius.
- ✓ Sensibilitzem i orientem les famílies en la necessitat d'educar els seus fills en el respecte.
- ✓ Treballem el respecte entre l'alumnat des de les diferents matèries curriculars de manera transversal.
- ✓ Utilitzem estratègies i metodologies que afavoreixen el respecte entre l'alumnat.
- ✓ Vetllem perquè l'alumnat tingui cura del material i les instal·lacions.

Punts forts

- ✓ Disposem d'estratègies concretes per implicar les famílies en l'educació en el respecte.
- ✓ Recollim i difonem les bones pràctiques i els recursos utilitzats per promoure el respecte en la comunitat escolar.

Punts febles

- ✓ Avaluem les mesures i actuacions realitzades en el centre per promoure el respecte i ho recollim en la memòria anual.
- ✓ Recollim el valor del respecte en els documents del centre.
- ✓ Ens coordinem amb les administracions locals per dur a terme actuacions concretes per fomentar el respecte i el compromís cívic en el nostre alumnat.
- ✓ Ens coordinem amb les entitats de l'entorn per promoure el respecte.

Punts molt febles

- ✓ Participem en xarxes de centres que promouen el valor del respecte.

4.1.6. Educar en l'esforç i la responsabilitat

Punts molt forts

- ✓ Desenvolupem, en el marc de l'acció tutorial, mesures, estratègies i actuacions per educar l'alumnat en l'esforç i la responsabilitat.
- ✓ Sensibilitzem el claustre sobre la importància de l'educació en els valors de l'esforç i la responsabilitat i la implicació de la comunitat escolar en els processos educatius.

Punts forts

- ✓ Desenvolupem en el currículum de les diverses àrees continguts per treballar l'esforç i la responsabilitat.
- ✓ Establim propostes d'actuació específiques per fomentar el valor de l'esforç, la responsabilitat i el compromís cívic.
- ✓ Recollim en els documents del centre el foment de l'esforç i la responsabilitat per aconseguir els objectius educatius.
- ✓ Sensibilitzem i orientem les famílies en la necessitat d'educar els seus fills en els valors de l'esforç i la responsabilitat.
- ✓ Utilitzem estratègies i metodologies que afavoreixin l'assumpció del valor de l'esforç i la responsabilitat de l'alumnat.

Punts febles

- ✓ Ens coordinem amb les administracions locals per dur a terme actuacions concretes de foment de l'educació en valors i el compromís cívic en el nostre alumnat.
- ✓ Ens coordinem amb les entitats de l'entorn del centre per promoure l'esforç, la responsabilitat i el compromís cívic.
- ✓ Participem en xarxes de centres que promouen els valors de l'esforç i la responsabilitat, i el compromís cívic.
- ✓ Recollim i difonem les bones pràctiques realitzades al voltant del valor de l'esforç i la responsabilitat.

4.1.7. Educar en la gestió positiva dels conflictes

Punts molt forts

- ✓ Desenvolupem, en el marc de l'acció tutorial, actuacions concretes per afavorir que els alumnes desenvolupin les competències per conviure i l'educació en la gestió positiva dels conflictes.
- ✓ Impliquem les famílies en l'educació en la gestió positiva dels conflictes dels seus fills i filles.
- ✓ Sensibilitzem el claustre en la necessitat d'educar en la gestió positiva dels conflictes.

Punts forts

- ✓ Desenvolupem en el currículum de les diverses àrees continguts per educar en la gestió positiva dels conflictes.
- ✓ Disposem d'activitats i projectes de centre que promouen l'educació en la gestió positiva dels conflictes.
- ✓ Disposem d'estratègies concretes per a implicar les famílies en l'educació en la gestió positiva dels conflictes en l'àmbit de l'aula.
- ✓ Estimulem el compromís de l'alumnat amb l'educació en la gestió positiva dels conflictes per fomentar la prevenció a l'aula.
- ✓ Potenciem les xarxes de suport entre l'alumnat per educar la gestió positiva dels conflictes entre iguals.
- ✓ Utilitzem estratègies i metodologies d'aula que afavoreixen l'educació en la gestió positiva del conflicte.

Punts febles

- ✓ Recollim i divulguem les bones pràctiques en relació a la gestió positiva dels conflictes i la mediació.
- ✓ Avaluem el funcionament dels processos d'educar en la gestió positiva dels conflictes i del servei de mediació i ho recollim en la memòria anual del centre.
- ✓ Ens coordinem amb les administracions locals per dur a terme actuacions concretes per fomentar l'educació en la gestió positiva dels conflictes i la cultura de la mediació.
- ✓ Fem participar la xarxa de suport entre iguals en l'educació de la gestió positiva dels conflictes.

Punts molt febles

- ✓ Disposem d'alumnat format en el programa de mediació escolar en el grup-classe.
- ✓ Disposem d'un projecte de mediació que orienta i organitza les actuacions corresponents per a tots els membres del centre.
- ✓ Ens coordinem amb altres centres per intercanviar experiències i pràctiques sobre l'educació en la gestió i la resolució de conflictes lleus.
- ✓ Participem en les trobades de convivència i mediació del territori per fomentar el treball en xarxa.
- ✓ Tenim en compte els recursos del territori per educar en la gestió positiva dels conflictes.

4.1.8. Inclusió

Punts molt forts

- ✓ Avaluem les mesures destinades a fomentar l'educació inclusiva entre la comunitat escolar i ho recollim en la memòria anual del centre.
- ✓ Desenvolupem, en el marc de l'acció tutorial, mesures, estratègies i actuacions per educar l'alumnat en el respecte a la diversitat i la inclusió.
- ✓ Participem en xarxes de centres que treballen l'educació inclusiva i l'atenció a la diversitat.
- ✓ Sensibilitzem el claustre sobre la necessitat de treballar per una escola inclusiva que doni resposta a la diversitat de tot l'alumnat.
- ✓ Sensibilitzem i orientem les famílies en la necessitat d'educar els seus fills i filles en la inclusió i el respecte a la diversitat.
- ✓ Utilitzem estratègies i metodologies que afavoreixen l'educació inclusiva i l'atenció a la diversitat.
- ✓ Valorem i integrem tots els membres de la comunitat.

Punts forts

- ✓ Desenvolupem un currículum inclusiu.
- ✓ Disposem d'estratègies concretes per implicar les famílies en risc d'exclusió en el procés escolar i educatiu dels seus fills.

- ✓ Disposem d'una estructura organitzativa en el centre que afavoreix l'educació inclusiva i l'atenció a la diversitat.
- ✓ Disposem de materials i recursos que facilitin l'atenció a la diversitat.
- ✓ Ens coordinem amb institucions i entitats de l'entorn per promoure una educació inclusiva.
- ✓ Formem la comunitat escolar en hàbits i estratègies que potenciïn l'educació inclusiva.
- ✓ Recollim en els documents del centre els valors de l'escola inclusiva i les estratègies que facilitin la seva consecució.

Punts febles

- ✓ Recollim i difonem les bones pràctiques realitzades al voltant de l'educació inclusiva.

Punts molt febles

- ✓ Ens coordinem amb les administracions locals per dur a terme actuacions concretes de foment de l'educació inclusiva.

4.2.Resolució de conflictes

4.2.1. Absentisme

Punts molt forts

- ✓ Avaluem les mesures i actuacions realitzades en el centre per fer front als casos d'absentisme i ho recollim en la memòria anual del centre.
- ✓ Disposem de mecanismes àgils i eficaços per a la detecció i registre de les faltes d'assistència a classe.
- ✓ Ens coordinem amb les administracions locals per dur a terme actuacions concretes per combatre l'absentisme.
- ✓ Estimulem el compromís de l'alumnat en el propi procés educatiu per afavorir la seva assistència.
- ✓ Sensibilitzem el claustre en la importància d'intervenir amb rapidesa i de forma coordinada davant situacions d'absentisme.
- ✓ Treballem la prevenció de l'absentisme.

Punts forts

- ✓ Desenvolupem estratègies i actuacions per intervenir davant situacions d'absentisme escolar.
- ✓ Disposem d'un protocol de prevenció, detecció i intervenció sobre absentisme.
- ✓ Impliquem les famílies per evitar situacions d'absentisme.
- ✓ Incorporem el principi general del dret i el deure a l'escolarització en el Projecte educatiu i a la resta de documents del centre.

Punts febles

- ✓ Ens coordinem amb altres centres per intercanviar experiències i pràctiques sobre la gestió i el tractament dels casos d'absentisme.

Punts molt febles

- ✓ Recollim en les NOFC una normativa clara i eficient referent a l'abordatge integral de l'absentisme.
- ✓ Recollim i divulguem les bones pràctiques en relació a la gestió i resolució de casos d'absentisme.

4.2.2. Conflictes greus

Punts molt forts

- ✓ Analitzem amb els alumnes els conflictes esdevinguts a l'aula per facilitar-ne un procés d'autoaprenentatge.
- ✓ Analitzem i fem un seguiment dels casos de conflictes greus per facilitar un procés d'autoaprenentatge en el centre.
- ✓ Detectem els conflictes greus que esdevenen a l'aula.
- ✓ Disposem d'estratègies concretes per implicar el professorat i altres professionals en la resolució de conflictes greus amb l'alumnat.
- ✓ Disposem d'estratègies concretes per implicar l'alumnat en la resolució de conflictes greus
- ✓ Ens coordinem amb l'administració local i altres agents territorials per dur a terme actuacions concretes per combatre situacions de risc i conflictes externs.
- ✓ Implementem els protocols d'àmbit convivencial elaborats pel Departament d'Ensenyament, en cas de necessitat.

- ✓ Impliquem les famílies en la gestió i resolució dels conflictes greus amb l'alumnat.
- ✓ Intervenim de forma ràpida i efectiva davant qualsevol conflicte greu.
- ✓ Treballem amb l'alumnat la prevenció i la gestió positiva dels conflictes a l'aula.

Punts forts

- ✓ Avaluem les mesures i actuacions realitzades en el centre per fer front als casos de conflictes greus i ho recollim en la memòria anual del centre.
- ✓ Desenvolupem estratègies per detectar qualsevol fet susceptible de ser considerat com a conflicte greu.
- ✓ Sensibilitzem el claustre en la necessitat d'implicar tota la comunitat educativa enfront els conflictes greus.

Punts febles

- ✓ Ens coordinem amb les entitats esportives, culturals i de lleure de l'entorn escolar per promoure accions que facilitin la convivència.

Punts molt febles

- ✓ Ens coordinem amb altres centres per intercanviar experiències i pràctiques sobre la gestió i el tractament dels conflictes greus.
- ✓ Formem la comunitat educativa en tècniques i destreses de gestió i resolució de conflictes.
- ✓ Recollim en les NOFC una normativa clara i eficient referent a les faltes greument perjudicials per a la convivència en el centre
- ✓ Recollim i divulguem les bones pràctiques en relació a la gestió i resolució de casos de conflictes greus.

4.2.3. Gestió i resolució positiva dels conflictes

Punts molt forts

- ✓ Detectem els conflictes que es donen a l'aula.
- ✓ Impliquem les famílies en la gestió i resolució dels conflictes lleus dels seus fills i filles.
- ✓ Intervenim de forma ràpida i efectiva davant qualsevol conflicte.
- ✓ Sensibilitzem el claustre en la necessitat i el compromís, davant els conflictes lleus, d'implementar estratègies de gestió i resolució positiva dels conflictes

- ✓ Treballem amb l'alumnat la prevenció dels conflictes a l'aula.

Punts forts

- ✓ Analitzem els conflictes d'aula per tal de fomentar l'autoaprenentatge.
- ✓ Desenvolupem, en el marc de l'acció tutorial, actuacions concretes perquè l'alumnat gestioni els seus conflictes de manera positiva.
- ✓ Disposem d'estratègies concretes per implicar l'alumnat en la gestió i resolució de conflictes en l'àmbit de l'aula.

Punts febles

- ✓ Ens coordinem amb les administracions locals per detectar, analitzar i donar resposta als conflictes lleus que es donen a l'entorn dels centres educatius.
- ✓ Ens coordinem amb les entitats esportives, culturals i de lleure de l'entorn escolar per promoure l'aplicació d'estratègies de gestió i resolució positiva dels conflictes.

Punts molt febles

- ✓ Avaluem el funcionament dels processos d'intervenció i resolució dels conflictes i ho recollim en la memòria anual del centre.
- ✓ Disposem d'un servei de mediació escolar.
- ✓ Ens coordinem amb altres centres per intercanviar experiències i pràctiques sobre la gestió i la resolució de conflictes lleus.
- ✓ Formem la comunitat educativa en tècniques i destreses de gestió i resolució positiva de conflictes.
- ✓ Incorporarem la gestió positiva dels conflictes en els documents del centre.
- ✓ Potenciem les xarxes de suport entre l'alumnat de l'aula per gestionar positivament els conflictes entre iguals.
- ✓ Recollim en les NOFC com gestionar i resoldre els conflictes de manera positiva.
- ✓ Recollim i divulguem les bones pràctiques en relació a la gestió positiva dels conflictes i la mediació.
- ✓ Utilitzem la mediació per a la gestió positiva dels conflictes.

4.3.Organització

4.3.1. Acollida

Punts molt forts

- ✓ Considerem l'acollida com un factor fonamental per a la convivència en els centres i l'èxit educatiu de l'alumnat.
- ✓ Preveiem una imatge acollidora del centre.
- ✓ Recollim la importància de l'acollida en els documents del centre.
- ✓ Tenim mecanismes específics per acollir l'alumnat nouvingut.

Punts forts

- ✓ Acompanyem les noves famílies en el coneixement de l'entorn.
- ✓ Avaluem el funcionament del pla d'acollida i ho recollim en la memòria anual del centre.
- ✓ Disposem d'estratègies concretes d'aula per facilitar l'acollida de l'alumnat.
- ✓ Disposem d'estratègies concretes per facilitar l'acollida de les famílies en l'àmbit de l'aula.
- ✓ Disposem de mesures informar i acompanyar el professorat o altres professionals que intervinguin per primer cop a l'aula.
- ✓ Potenciem les xarxes de suport entre iguals per facilitar l'acollida i la integració a l'aula.
- ✓ Preveiem actuacions per afavorir el coneixement mutu i facilitar la cohesió del grup.
- ✓ Tenim sistematitzats els processos d'acollida per a tot l'alumnat, les seves famílies i per a la resta de la comunitat escolar (professorat, PAS, altres professionals d'intervenció puntual al centre) tant si s'hi incorporen a l'inici com un cop començat el curs.

Punts febles

- ✓ Col·laborem en la creació de projectes que afavoreixen la integració en l'entorn social.
- ✓ Contemplem mesures d'acollida específiques per a l'alumnat que es reincorpora a l'aula després d'un període d'absència continuat (malaltia prolongada, absentisme, inassistència al centre, etc.).
- ✓ Formem la comunitat escolar en destreses i coneixements per dur a terme una bona acollida.
- ✓ Recollim i difonem les bones pràctiques d'acollida que el centre realitza.

4.3.2. Comunicació

Punts molt forts

- ✓ Fem de l'acció tutorial del grup un espai de comunicació de l'alumnat basat en el respecte i l'assertivitat.
- ✓ Fem de l'acció tutorial individual un espai de comunicació personal basat en el respecte mutu i la confiança.
- ✓ Fem de les reunions espais de comunicació efectius i d'aprenentatge organitzatiu.

Punts forts

- ✓ Aprofitem els recursos de l'entorn.
- ✓ Disposem d'eines, estratègies i mecanismes de comunicació amb l'alumnat per afavorir el seu procés educatiu.
- ✓ Disposem d'espais i canals de comunicació adreçats a les famílies.
- ✓ Disposem d'estratègies concretes d'aula per facilitar la comunicació amb les famílies.
- ✓ Sensibilitzem el claustre sobre la importància dels processos comunicatius en el centre educatiu.
- ✓ Disposem d'estratègies i mesures per projectar una imatge positiva del centre.

Punts febles

- ✓ Avaluem les mesures destinades a fomentar la comunicació i l'intercanvi d'informació entre la comunitat escolar i ho recollim en la memòria anual del centre.
- ✓ Disposem d'espais i canals de comunicació amb altres centres per intercanviar experiències i pràctiques.
- ✓ Disposem d'espais i canals de comunicació amb les administracions locals.
- ✓ Formem la comunitat escolar en hàbits i estratègies que potenciïn la comunicació dins del Pla de Formació de centre.
- ✓ Recollim en els documents de centre la política educativa del centre.
- ✓ Recollim i difonem les bones pràctiques realitzades al voltant de la comunicació.

4.3.3. Estructura i gestió de recursos

Punts molt forts

- ✓ Apliquem criteris pedagògics en la confecció d'horaris que facilitin un bon clima de centre.
- ✓ Compartim, entre els docents, estratègies d'organització.
- ✓ Fem participació l'alumnat en la gestió i funcionament de l'aula.
- ✓ Fomentem un lideratge positiu de l'alumnat en els processos d'aprenentatge.
- ✓ Fomentem un lideratge positiu del professorat.
- ✓ Organitzem els espais per afavorir un bon clima de centre.
- ✓ Potenciem espais i mecanismes de coordinació dels recursos humans.
- ✓ Treballem les rutines organitzatives i convencionals a l'aula.

Punts forts

- ✓ Avaluem la repercussió en el clima de centre de l'organització i gestió de centre i ho recollim en la memòria anual del centre.
- ✓ Recollim en els documents del centre estratègies organitzatives que afavoreixin el clima de centre.
- ✓ Recollim i difonem les bones pràctiques realitzades al voltant de l'organització i gestió dels recursos.
- ✓ Sensibilitzem el claustre sobre la importància de l'estructura i la gestió dels recursos pel bon clima del centre.
- ✓ Tenim un mapa de recursos de la zona educativa de l'entorn, difonem i orientem el seu ús.

Punts febles

- ✓ Alineem els nostres objectius i actuacions amb els dels projectes comunitaris existents en l'entorn.
- ✓ Preveiem espais reals i virtuals (TIC) per potenciar la participació entre els diferents sectors de la comunitat educativa i els agents educatius de l'entorn.

4.3.4. Norma

Punts molt forts

- ✓ Sensibilitzem el claustre sobre la importància del valor educatiu i participatiu de la norma.
- ✓ Tenim normes d'aula clares i concretes.

Punts forts

- ✓ Disposem d'estratègies concretes per implicar les famílies en el compliment de les normes.
- ✓ Donem responsabilitat a l'alumnat en el compliment de la norma.
- ✓ Eduquem en el sentit de la norma.
- ✓ Elaborar les normes d'aula amb l'alumnat.
- ✓ Fem explícites aquelles normes tàcites de comportament entre l'alumnat que entorpeix el bon funcionament i el clima de convivència de l'aula (per exemple, l'encobriment d'actes no desitjables).
- ✓ Impliquem les famílies en l'elaboració, gestió i difusió de la norma.
- ✓ Utilitzem estratègies i metodologies que afavoreixin la interiorització i acceptació de la norma.
- ✓ Valorem i revisem periòdicament les normes d'aula.

Punts febles

- ✓ Avaluem les mesures destinades a fomentar el coneixement i el compliment de les normes i ho recollim en la memòria anual del centre.
- ✓ Ens coordinem amb altres centres de l'entorn per intercanviar experiències i pràctiques sobre l'elaboració i aplicació de la norma.
- ✓ Ens coordinem amb els diferents agents de l'entorn per donar coherència a la normativa que incideix directament en els infants i joves.
- ✓ Establim un protocol de difusió i aplicació de les normes de convivència en el centre i les conseqüències del seu incompliment.
- ✓ Formem la comunitat escolar en organització i gestió de centres en relació amb el clima escolar.
- ✓ Recollim en els documents del centre la concreció de les normes de convivència.
- ✓ Recollim i difonem les bones pràctiques realitzades al voltant de les normes de convivència.

4.3.5.Participació

Punts molt forts

- ✓ Avaluem el funcionament de la participació i ho recollim en la memòria anual del centre.
- ✓ Disposem d'estratègies concretes per facilitar la participació de l'alumnat en la gestió i organització de l'aula.
- ✓ Preveiem un calendari i espais físics i virtuals per tal de facilitar les reunions de les associacions del centre i els diversos òrgans de participació de la comunitat escolar.
- ✓ Recollim en els documents de centre els canals i les formes de participació de la comunitat escolar.
- ✓ Utilitzem metodologies que fomentin la participació de l'alumnat.

Punts forts

- ✓ Disposem d'estratègies concretes d'aula per facilitar la participació de les famílies.
- ✓ Ens coordinem amb l'administració local per promoure la participació de tots els membres de la comunitat escolar en projectes comunitaris.
- ✓ Ens coordinem amb les entitats de l'entorn del centre per promoure la participació de tots els membres de la comunitat escolar.
- ✓ Estimulem la participació de l'alumnat en el seu propi procés educatiu com, per exemple, en el seguiment i en l'avaluació de les activitats a l'aula.
- ✓ Potenciem la corresponsabilitat i la participació de tots els membres de la comunitat escolar.
- ✓ Sensibilitzem el claustre sobre la importància de la participació i implicació de la comunitat escolar en els processos educatius.
- ✓ Tenim en compte els recursos de l'entorn en la tasca educativa.

Punts febles

- ✓ Formem la comunitat escolar en temes de participació dins del Pla de Formació de centre.
- ✓ Promovem les xarxes de centre.
- ✓ Recollim i difonem les bones pràctiques en participació realitzades en el centre.

5.Objectius generals, objectius específics i indicadors

OBJECTIU GENERAL	OBJECTIU ESPECÍFIC	INDICADORS
<p>1. Assegurar i garantir la participació, la implicació i el compromís de tota la comunitat escolar.</p>	<p>1.1. Dinamitzar la comissió de convivència afavorint la participació de diferents sectors de la comunitat (famílies, alumnat, professorat i personal PAS.</p> <p>1.2. Incrementar la formació de la comunitat educativa en relació amb la convivència.</p>	<p>-Nombre de reunions/periodicitat de la comissió de convivència.</p> <p>-Existència de comissions mixtes entre els diferents sectors de la comunitat escolar per a l'elaboració del Projecte de convivència</p> <p>-Relació d'actuacions de sensibilització per a cada sector de la comunitat escolar.</p> <p>-Percentatge de professorat format en temes de convivència.</p>
<p>2. Ajudar cada alumne a relacionar-se amb si mateix, amb els altres i amb el món.</p>	<p>2.1. Potenciar les habilitats i competències necessàries per a la gestió positiva dels conflictes.</p> <p>2.2. Potenciar la competència social i ciutadana de l'alumnat.</p>	<p>-Relació d'estratègies del centre que afavoreixen la gestió positiva dels conflictes i implantació de nous models (racó de diàleg, servei de mediació, tutoria compartida, pràctiques restauratives, etc.)</p> <p>-Inclusió en l'acció tutorial d'accions orientades a</p>

	<p>2.3. Educar en el valor de la norma i potenciar la participació de l'alumnat en la seva elaboració.</p>	<p>potenciar l'anàlisi crítica i la presa de decisions.</p> <ul style="list-style-type: none"> -Inclusió en la programació d'accions per potenciar les competències socioemocionals de l'alumnat. -Existència d'espais perquè els delegats i delegades dels alumnes participin en l'elaboració de les normes de centre. -Participació de l'alumnat en l'elaboració de les normes d'aula en el marc de l'acció tutorial.
<p>3. Potenciar l'equitat i el respecte a la diversitat de l'alumnat en un marc de valors compartits.</p>	<p>3.1 Garantir l'òptima incorporació dels nous membres de la comunitat escolar.</p> <p>3.2 Promoure una cultura inclusiva que respecti i valori les diferències en un marc de valors compartits.</p> <p>3.3 Potenciar l'educació intercultural.</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Difusió de protocols d'acollida de qualsevol membre de la comunitat escolar (alumnat, famílies, professorat, PAS) -Relació d'estratègies metodològiques a l'aula que afavoreixen la interrelació dels alumnes, fomentin el coneixement mutu i la visibilització de les diferents cultures existents al centre. -Incorporació de la perspectiva intercultural a les àrees o matèries del currículum.

	3.4 Potenciar el compliment de l'horari escolar.	-Índex d'absentisme. -Existència d'un protocol de centre de prevenció, detecció i intervenció sobre absentisme.
4. Fomentar la mediació escolar i la cultura del diàleg com a eina bàsica en la gestió del conflicte.	4.1 Sensibilitzar la comunitat escolar en la importància del valor del diàleg i la gestió positiva dels conflictes.	-Relació d'actuacions de sensibilització portades a terme en el centre.
5. Fomentar una cultura de la pau i la no-violència, juntament amb els valors que fan possible preservar i enriquir la vida de totes les persones.	5.1 Formar les persones perquè siguin capaces d'informar-se, entendre i analitzar críticament situacions de conflicte social, de violència i de pau. 5.2 Elaborar una estructura organitzativa i una gestió de recursos que afavoreixin la convivència i el clima escolar. 5.3 Potenciar la participació de tots els sectors de la comunitat escolar com a element bàsic per garantir la convivència i el clima escolar.	-Incorporació als Escenaris d'Aprenentatge de continguts sobre els drets humans i la comprensió crítica del món. -Existència de comissions mixtes integrades per membres dels diferents sectors de la comunitat escolar. -Existència d'estratègies per promoure la tutoria entre iguals. -Grau de participació de les famílies en l'elaboració dels projectes de centre. -Existència de coordinació periòdica de l'equip directiu

	<p>5.4 Afavorir els canals de comunicació del centre educatiu com a elements facilitadors de la convivència i el clima escolar</p>	<p>amb l'AFA.</p> <ul style="list-style-type: none"> -Participació de l'AFA en els processos d'acollida de les famílies. -Existència d'un protocol de comunicació a les NOFC. - Relació d'eines i canals de comunicació del centre que afavoreixin la comunicació entre els diversos sectors de la comunitat escolar.
--	--	--

6. Planificació

6.1. Valors i actituds

COEDUCACIÓ

Què és la coeducació?

La coeducació és l'acció educativa fonamentada en el reconeixement de les potencialitats i individualitats de les nenes i els nens, i de les noies i els nois, independentment del seu sexe, orientació afectivosexual, identitat o expressió de gènere, potenciant així la igualtat real d'oportunitats. La coeducació cerca l'eliminació de tota mena de discriminació per raó de gènere, sexe o orientació afectivosexual i el respecte de la diversitat de l'alumnat.

La coeducació proporciona, tant a l'alumnat com al professorat i a tota la comunitat educativa, estratègies que poden modificar les relacions de poder, d'abús i de limitacions estereotipades per a cada gènere i transformar-les en relacions més justes i plurals. Aquesta acció educativa requereix un canvi de mirada que permeti revisar l'enfocament de continguts, els mètodes d'ensenyament i també els aspectes organitzatius.

Caldrà dissenyar intervencions socioeducatives que sensibilitzin tota la comunitat educativa per tal que es prengui consciència dels elements que generen desigualtats per raó de gènere, sexe o orientació afectivosexual i, per tant, esdevinguin agents de transformació.

Una bona acció coeducadora, tant en l'àmbit de centre com d'aula i entorn, és fonamental per prevenir la violència masclista o per motius d'orientació afectivosexual, d'identitat o d'expressió de gènere, per reduir conductes de risc i per facilitar la detecció prematura de relacions abusives.

Extret del document del Departament d'Educació: Projecte de Convivència i èxit educatiu Continguts de l'aplicació informàtica per a l'elaboració del projecte de convivència

TEMES	ACTUACIONS i RECURSOS
Coeducació	<p>CENTRE</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Mantenir un espai perquè l'alumnat pugui compartir notícies, pensaments, expressions sobre la igualtat de gènere i la coeducació. ● Difondre notícies sobre la igualtat de gènere i la coeducació en els canals de difusió del centre. ● Crear la Comissió de Gènere del Consell Escolar per impulsar la coeducació i la igualtat de gènere en tota la comunitat escolar. ● Supervisar l'ús correcte del llenguatge no sexista en els documents de centre. ● Planificar la distribució dels espais del centre per afavorir les relacions interpersonals i garantir un ús no sexista dels espais educatius. ● Difondre a tots els membres de la comunitat educativa els indicadors que estan recollits en els protocols a fi de detectar conductes d'odi i discriminació i d'assetjament escolar a persones LGBTI. ● Participar en el programa "Escoles per la igualtat i la diversitat" que s'ofereix a la convocatòria unificada de projectes.
	<p>AULA</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Potenciar els espais de tutoria per establir diàlegs sobre el respecte a la diferència i l'equitat, i reflexionar sobre la identitat de gènere i l'expressió de gènere. ● Actuar reconduint actituds quan detectem rols o estereotips discriminatoris en el grup i en els jocs, també davant actituds o actes de violència masclista o homòfoba. ● Incorporar l'ús habitual del llenguatge inclusiu i no sexista que doni el mateix protagonisme a tot l'alumnat. ● Treballar la diversitat familiar. ● Promoure la reflexió i el debat sobre conceptes relacionats amb l'educació afectiva i sexual. ● Revisar les relacions que es donen dins el clima de l'aula, per ajudar que siguin igualitàries en la distribució dels rols i no discriminatòries (sociogrames, etc.). ● Fomentar l'esperit crític de l'alumnat per identificar i revisar situacions de desigualtat, discriminacions per raó de sexe, identitat de gènere, expressió de gènere o per orientació afectivosexual.

- Vetllar per la paritat en els personatges dels escenaris.

ENTORN

- Programar, conjuntament amb l'AFA formació per a pares i mares per tal de compartir experiències i donar continuïtat i coherència a la tasca coeducadora.
- Col·laborar amb les entitats de l'entorn per promoure accions que afavoreixin la igualtat de gènere.
- Vetllar perquè l'oferta d'activitats extraescolars sigui equitativa i proporcionada des de la perspectiva de gènere.
- Assegurar que el monitoratge de menjador i activitats extraescolars comparteixi la mateixa mirada i valors sobre la coeducació.

EDUCACIÓ INTERCULTURAL

L'Educació intercultural és una resposta pedagògica a l'exigència de preparar a la ciutadania perquè pugui desenvolupar-se en una societat plural i democràtica. Té com a finalitat última la igualtat en drets, deures i oportunitats de totes les persones i el dret a la diferència en un marc de valors convivencials compartits, tot promovent espais de relació i inclusió. Així mateix, promou l'ús de la llengua catalana en un marc plurilingüe com un element de cohesió i igualtat d'oportunitats.

L'educació per a la convivència s'ha de basar en les relacions de confiança i reconeixement mutu. No és suficient partir d'un context de tolerància, ja que aquest concepte no implica necessàriament reconèixer i valorar a l'altre, ni tampoc obre la porta a una construcció compartida basada en el diàleg i la convivència. Ser ciutadans d'una societat multicultural requereix una nova manera d'entendre el món i unes competències per viure-hi. Els tres eixos bàsics sobre els quals s'ha de basar aquest model intercultural són:

- La igualtat d'oportunitats, tan en l'accés com en el procés, i les altes expectatives de tots els alumnes, el que anomenaríem equitat.
- El reconeixement i valor de la diferència com una forma d'igualar-nos en dignitat, però també de créixer i convidaure sumant des de les singularitats que tots tenim.
- Promovent un marc de valors i elements compartits que configurin també una identitat col·lectiva. En aquest sentit cal remarcar allò que ens fa més iguals que diferents i promoure els valors i drets propis d'una societat democràtica. Així mateix hem d'entendre la llengua catalana no només com un element d'igualtat d'oportunitats sinó també com un element de cohesió

Extret del document del Departament d'Educació: Projecte de Convivència i èxit educatiu Continguts de l'aplicació informàtica per a l'elaboració del projecte de convivència

TEMES	ACTUACIONS i RECURSOS
Educació intercultural	CENTRE <ul style="list-style-type: none"> ● Aprofitar el menjador escolar per aprofundir en el coneixement de la diversitat cultural: fer esporàdicament àpats típics d'algun país. ● Facilitar la participació dels alumnes en totes les activitats curriculars. ● Posar en valor les aportacions que els diversos grups i cultures fan en les activitats que organitza el centre. ● Potenciar l'ús de les llengües maternes en l'àmbit familiar com a part important del desenvolupament escolar dels infants.
	AULA <ul style="list-style-type: none"> ● Realitzar a l'aula activitats prèvies a l'arribada d'un nou alumne per facilitar-ne el coneixement i millorar-ne la rebuda. ● Programar activitats per potenciar el coneixement mutu, la cohesió d'aula i la erradicació dels prejudicis i estereotips amb l'alumnat. ● Garantir que tot l'alumnat i les seves famílies puguin entendre durant tot curs la informació sobre el procés d'aprenentatge i els resultats d'avaluació, mitjançant les diferents entrevistes individualitzades. ● Orientar a l'alumnat i les seves famílies en activitats educatives, esportives, culturals,,etc, que tinguem a l'abast segons necessitats i interessos dels infants. ● Fomentar la incorporació de la perspectiva intercultural a les accions educatives de totes les àrees i matèries del currículum, així com la riquesa lingüística i cultural dels països d'origen. ● Intervenir de manera immediata i amb fermesa per erradicar actituds i expressions discriminatòries i reaccionar davant qualsevol acte de racisme o xenofòbia. ● Fomentar el sentiment de pertinença com la necessitat que tots tenim de formar part d'una identitat col·lectiva, d'un conjunt social. ● Fomentar l'ús de la llengua catalana com una llengua de cohesió i com a eix vertebrador d'un projecte plurilingüe.

ENTORN

- Organitzar conjuntament amb l'AFA activitats i jornades que fomentin la convivència i el coneixement mutu de les famílies atenent a la diversitat familiar.
- Garantir que les famílies nouvingudes coneguin el funcionament del centre i del sistema educatiu català.
- Impulsar tallers de llengua i socialització de famílies en l'entorn educatiu. A través de la coordinadora d'associacions per la llengua catalana (CAL) cercar el sistema que millor s'adapti a les necessitats del centre.
- Treballar amb grups socials o culturals diversos per fomentar vincles, trencar estereotips i prejudicis, i afavorir la cohesió social.

EDUCACIÓ PER LA PAU

Què és l'educació per la pau?

Cal considerar la pau no només com a no-violència, no-guerra, sinó com un estat de convivència en què les persones puguin establir entre elles relacions d'harmonia, formant societats lliures i equitatives. L'educació per a la pau està conformada per tots els valors, comportaments, pràctiques, actituds, sentiments i creences que acaben construint la pau, que esdevé un valor èticosocial per ella mateixa.

L'articulació de la vida en comú, en pau i harmonia, requereix formació individual i col·lectiva, de l'evolució professional i la posada en pràctica d'accions concretes com a ciutadans i ciutadanes que formem part d'un món complex i globalitzat.

La convivència és el valor primordial de tota societat desenvolupada que conrea la pau, és a dir, d'aquella societat que assumeix el conflicte com a oportunitat i utilitza el diàleg per resoldre les qüestions que es poden plantejar quotidianament. Ara mateix és un dels objectius més valuosos en un món on les distàncies s'escurcen, però els desequilibris tendeixen a augmentar.

Extret del document del Departament d'Educació: Projecte de Convivència i èxit educatiu Continguts de l'aplicació informàtica per a l'elaboració del projecte de convivència

TEMES	ACTUACIONS I RECURSOS
Educació per la pau	<p>CENTRE</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Aprofitar les diades commemoratives per reflexionar sobre la pau i els drets humans, també fer-ho extensiu a d'altres moments del curs. ● Prendre mesures per garantir el respecte als drets humans dins el centre. ● Reforçar el treball en equip entre el professorat com un model de convivència. ● Evitar l'ús d'objectes bèl·lics (personatges d'escenaris, disfresses de carnaval...)
	<p>AULA</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Utilitzar el treball d'aula per potenciar el respecte, el diàleg i la cooperació entre els companys com a base de l'educació per la pau, tot potenciant mètodes d'aprenentatge entre iguals. ● Valorar i potenciar l'esforç i el compromís personal per a la construcció de la pau i la no-violència. ● Disposar de materials i recursos que ens permetin treballar valors i actituds relacionats amb l'educació per la pau (cooperació, ajuda, no-violència, etc.). ● Vetllar per mantenir una coherència entre els continguts que ensenyem relacionats amb la pau i la nostra actitud (saber escoltar, dialogar, mostrar empatia, marcar límits i exigir respecte, etc.).
	<p>ENTORN</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Col·laborar en l'elaboració i desenvolupament de projectes solidaris i cooperatius amb altres centres de l'entorn. ● Potenciar les relacions de partenariat amb altres entitats de l'entorn per tal d'implicar l'alumnat en accions conjuntes que tinguin com a objectiu la sensibilització i la construcció de la pau.

EDUCACIÓ SOCIOEMOCIONAL

Què és l'educació socioemocional?

Entenem per educació socioemocional la que permet capacitar de conèixer i reconèixer les pròpies emocions i les dels altres, i saber expressar-les, utilitzar-les i gestionar-les de manera positiva. Això permet adquirir unes adequades actituds personals que ajudaran a establir i mantenir bones relacions amb els altres i a viure en societat.

L'educació socioemocional pretén potenciar el desenvolupament de les competències socioemocionals que segons Rafael Bisquerra, es poden estructurar en cinc grans blocs:

- Consciència emocional: implica percebre els propis sentiments i emocions, ser capaç d'identificar-los i de posar-los nom .
- Regulació emocional: permet gestionar les emocions de manera apropiada, tant per prevenir estats emocionals negatius (l'ansietat, l'estrès, la depressió...) com per generar emocions positives (l'alegria, l'amor, l'humor...). Requereix de l'autocontrol de les emocions .
- Autonomia emocional: facilita l'autogestió personal, en la qual intervenen diversos elements com l'autoestima, l'autoconeixement, la capacitat de demanar ajuda, la resiliència o l'autoeficàcia emocional, entesa com la capacitat de generar les emocions desitjades.
- Competència social: comporta mantenir bones relacions amb altres persones, el que implica dominar les habilitats socials bàsiques (saber disculpar-se, dir no...) i disposar de capacitat per a la comunicació efectiva, amb actituds prosocials i de cooperació.

L'assertivitat, entesa com la capacitat de saber defensar les pròpies idees acceptant i respectant alhora les dels altres, és també una habilitat important per desenvolupar la competència social.

- Competències per a la vida i el benestar: ens permeten organitzar la nostra vida de forma sana i equilibrada, facilitant-nos experiències de satisfacció o benestar. Algunes d'aquestes competències són la capacitat de fixar-se objectius realistes, prendre decisions de manera operativa, exercir la ciutadania de forma compromesa i solidària, gaudir del propi benestar i transmetre'l als qui ens envolten, etc.

L'objectiu de l'adquisició de les competències socioemocionals és la presa de consciència d'un mateix i la millora de les condicions de les relacions interpersonals i, per tant, de la convivència dins els centres educatius. Disposar de mecanismes per millorar les competències socioemocionals dels alumnes, com per exemple l'empatia per ser capaç de posar-se en el lloc de l'altre o bé l'assertivitat per fer front a la pressió de grup, els ajudarà a conviure positivament i a gestionar els conflictes en un marc de respecte i de valors democràtics.

TEMES	ACTUACIONS I RECURSOS
Educació socioemocional	<p>CENTRE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Disposar d'estratègies per recollir, canalitzar i tractar situacions de tensió emocional de l'alumnat (pors i tabús, pèrdua i dol, vida i mort). • Disposar i oferir al claustre recursos, activitats externes i materials que ajudin al desenvolupament socioemocional i comunicatiu.
	<p>AULA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Contemplar en la tutoria individualitzada els aspectes emocionals i afectius i les expectatives dels alumnes. • Realitzar activitats perquè l'alumnat desenvolupi la consciència emocional, gestioni i reguli les seves emocions (percebre emocions i sentiments, identificar-los, posar-hi nom, expressar-los, preveure estats emocionals negatius, generar emocions positives, autocontrolar-se, afavorir l'autoestima, etc.). • Realitzar activitats per fomentar la interacció emocional positiva (activitats d'elogi dels companys, reconeixement i respecte mutu, relacions cordials i afectuoses, etc.), l'empatia i la conducta assertiva entre els alumnes. • Formar l'alumnat en la comunicació audiovisual per fer-lo capaç d'analitzar críticament els missatges audiovisuals i els valors que se'n desprenen, així com el mal ús relacional de les tecnologies de la comunicació. • Potenciar un espai i un temps a l'aula per poder gaudir de períodes de silenci, que permetin a l'alumnat els moments d'introspecció i reflexió propis del procés d'aprenentatge.
	<p>ENTORN</p> <ul style="list-style-type: none"> • Promoure jornades i grups de treball amb les famílies per parlar i debatre sobre el valor de la comunicació i la seva incidència en les relacions personals, familiars i socials. • Coordinar-se amb les biblioteques municipals per potenciar les capacitats comunicatives (gust per la lectura, etc.) i el respecte per la diversitat lingüística (per exemple, l'activitat "conta contes"). • Cercar centres o entitats que puguin oferir suport per treballar aquests aspectes.

EDUCAR EN EL RESPECTE

Què entenem per respecte?

El respecte s'entén com l'actitud de reconeixement dels drets de les persones i la valoració de la seva identitat, opinió i manera de pensar, i constitueix el principi bàsic per viure i conviure en societat. La manca de respecte pot generar conflictes en tots els àmbits: personal, familiar, escolar, etc.

Tot i la seva importància, malauradament, sovint trobem actituds ben diferents al carrer, als mitjans de comunicació o als entorns escolars, com la manca de diàleg, crits, insults, indiferència... Des dels centres educatius cal oferir models positius i tenir el respecte com a component transversal de totes les activitats. Per fer possible una bona convivència, és necessari potenciar el respecte cap a un mateix, cap als altres i cap al medi on vivim.

- Respecte a un mateix : atendre i satisfer les pròpies necessitats, conèixer i valorar les pròpies qualitats i valors, i acceptar els errors. Només aprenent a respectar-se un mateix es pot respectar, valorar i acceptar les diferències i els errors dels altres.
- Respecte als altres: suposa l'acceptació i el reconeixement de les altres persones, dels seus drets i la seva forma de pensar. En els centres educatius s'han d'establir unes normes clares que garanteixin el respecte entre tots els membres de la comunitat escolar.
- Respecte al món : ensenyar l'alumnat a valorar i tenir cura del seu entorn més proper, la natura i el medi ambient. Per a tal fi, cal implicar l'alumnat en la cura dels materials i del espais comuns, tant del centre com de l'entorn . De la mateixa manera cal potenciar la sostenibilitat

Extret del document del Departament d'Educació: Projecte de Convivència i èxit educatiu Continguts de l'aplicació informàtica per a l'elaboració del projecte de convivència

TEMES	ACTUACIONS i RECURSOS
Educar en el respecte	<p>CENTRE</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Fixar normes i límits clars que garanteixin el respecte entre l'alumnat i cap a tots els membres de la comunitat escolar seguint les pautes del NOFC. ● Garantir el dret a la privacitat dels membres de la comunitat escolar (drets d'imatge, dret a la intimitat, etc.). ● Gestionar des del respecte la diversitat religiosa i cultural en el centre. ● Prendre consciència que tota la comunitat escolar (professorat, famílies, membres del PAS) som un model de referència per a l'alumnat. ● Implicar la comunitat escolar en la cura i manteniment de les instal·lacions del centre. ● Participar en projectes per despertar el valor del respecte a l'entorn i el compromís cívic en el nostre alumnat (campanyes de sostenibilitat, mediambientals, de reutilització i reciclatge de materials, campanyes de reducció del consum energètic, etc.).
	<p>AULA</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Treballar els elements bàsics de bona comunicació (saber escoltar i respectar el torn de paraula, saber demanar, saber disculpar-se, saber elogiar, saber rebre elogis, etc.). ● Implicar l'alumnat en l'elaboració de normes de grup que promoguin un tracte atent i curós entre l'alumnat i envers el professorat (evitar l'ús dels malnoms, sol·licitar les coses correctament, donar les gràcies, etc.). ● Desenvolupar, des de les diferents àrees, activitats curriculars que impliquin el respecte a l'expressió d'idees i opinions dels companys/es (debats, exposicions orals, treball cooperatiu, etc.). ● Recollir en l'informe avaluatiu la valoració d'actituds com el respecte i la capacitat d'empatia que mostra l'alumnat amb els seus companys/es. ● Implicar l'alumnat en el bon ús dels materials i la conservació de l'aula/escola (càrrecs de responsabilitat, etc.) pel bé comú i amb corresponsabilitat. ● Potenciar les sortides escolars i el treball amb altres entitats per conèixer millor i respectar el nostre entorn.
	<p>ENTORN</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Desenvolupar actuacions que propicien el respecte i el bon ús dels espais públics al voltant dels centres escolars (campanyes locals de recollida de deixalles, manteniment de jardins, apadrinament d'escultures, etc.). ● Col·laborar amb les entitats de l'entorn per promoure accions de servei comunitari.

EDUCAR EN L'ESFORÇ I LA RESPONSABILITAT

Què entenem per esforç i responsabilitat ?

L'esforç és la capacitat que tenim de treballar durant un temps continuat per aconseguir uns objectius determinats. En l'àmbit escolar, l'esforç constitueix la base fonamental perquè l'alumnat obtingui un major rendiment. El valor de l'esforç els ajudarà a ampliar al màxim les capacitats que porten dins per obtenir uns millors resultats. També els permetrà vèncer i superar els obstacles en els diferents àmbits de la seva vida.

Entenem per responsabilitat la capacitat de dur a terme els compromisos adquirits i d'assumir les conseqüències dels seus actes. En l'àmbit escolar, es tractaria, doncs, d'aconseguir que l'alumnat es comprometi en el procés d'aprenentatge, és a dir, que sabés quins són els seus deures i dur-los a terme de la forma més autònoma possible.

Sovint, els infants i joves, influïts pels mitjans de comunicació, pensen que l'èxit es pot aconseguir de forma fàcil i ràpida, a partir de la sort o d'altres circumstàncies. Aquesta idea de vegades es reforça per part d'algunes famílies i centres educatius que, amb una actitud excessivament paternalista, faciliten que els alumnes tinguin allò que volen sense gaire esforç i evitant-los el fracàs.

Cal que contrarestem aquesta falsa idea de l'èxit fàcil i continuem incidint en el fet que les fites o objectius només es poden assolir a partir de l'esforç, la responsabilitat i la capacitat de superació.

Extret del document del Departament d'Educació: Projecte de Convivència i èxit educatiu Continguts de l'aplicació informàtica per a l'elaboració del projecte de convivència

TEMES	ACTUACIONS I RECURSOS
<p>Educar en l'esforç i la responsabilitat</p>	<p>CENTRE</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Incloure en la carta de compromís educatiu la necessitat d'educar els fills en l'esforç i la responsabilitat. ● Fomentar la participació del centre en campanyes de solidaritat que estimulin el compromís cívic. ● Difondre les actuacions de compromís cívic de qualsevol membre de la comunitat educativa com a referents positius.
	<p>AULA</p> <ul style="list-style-type: none"> ● El paper del docent acompanyant a l'infant a: <ul style="list-style-type: none"> ○ marcar-se objectius d'aprenentatge. ○ planificar l'acció per aconseguir-los (priorització de feines i deures, planificació de les tasques escolars, previsions d'avaluació, etc.) ○ reflexionar abans de realitzar una acció i a valorar les conseqüències que se'n poden desprendre i fer-se'n responsable. ○ exercir el valor de la responsabilitat entre l'alumnat a través dels càrrecs (delegat/da, material, llista, neteja, etc.). ○ tolerar la frustració quan no assoleixen les seves fites o s'equivoquen. ○ entendre que el fracàs també forma part de l'aprenentatge. ● Accions a realitzar pels docents en el desenvolupament de la seva tasca: <ul style="list-style-type: none"> ○ valorar les activitats o accions realitzades pels infants a través del reforçament positiu. ○ reconèixer i fomentar la constància, l'esforç i la capacitat de superació. ○ orientar l'alumnat en el coneixement de les pròpies capacitats i límits ○ donar a conèixer com es valorarà el grau d'esforç i responsabilitat. ○ fomentar els processos d'autoavaluació i coavaluació entre l'alumnat.
	<p>ENTORN</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Impulsar conjuntament amb l'AFA les escoles de pares i mares per afavorir l'educació dels fills en els valors necessaris per aconseguir l'èxit educatiu.

EDUCAR EN LA GESTIÓ POSITIVA DEL CONFLICTE

Què entenem per gestió positiva dels conflictes?

Segons la cultura de pau, la cultura de mediació i també des del paradigma restauratiu, el conflicte és consubstancial a la naturalesa humana, en si mateix no és ni positiu ni negatiu i dependrà de les nostres estratègies per donar-hi resposta que un conflicte podrà esdevenir una oportunitat.

Promoure l'Enfocament Restauratiu Global entre els membres de la comunitat educativa facilita les eines i estratègies per ser coherents amb els valors que promou, amb la pau positiva i amb el canvi de mirada individual i institucional.

- ✓ El primer nivell es basa en construir relacions i promoure la creació de grup.
- ✓ El segon nivell se centra en mantenir i reparar, si cal, les relacions incloent-hi totes les intervencions quotidianes per a la gestió positiva de les relacions i el conflicte.
- ✓ El tercer nivell es refereix específicament a la reparació en resposta a conflictes greus.

TEMES	ACTUACIONS i RECURSOS
Educar en la gestió positiva del conflicte	<p>CENTRE</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Analitzar els conflictes que es donen al centre i fer-ne el retorn al professorat com a punt de partida del debat i la reflexió per valorar i millorar l'educació en la gestió positiva dels conflictes. ● Incloure activitats relacionades amb l'educació en la gestió positiva del conflicte i la cultura de mediació com a recurs per confeccionar tasques educadores davant d'accions contràries a la convivència. ● Determinar el grau d'impacte, en la millora del clima de convivència del centre, de l'aplicació d'estratègies d'intervenció i resolució positiva del conflicte en la intervenció davant conflictes lleus.
	<p>AULA</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Impulsar el processos de gestió de conflictes a l'aula a través de sessions de tutoria on es contemplin: <ul style="list-style-type: none"> ○ assemblees de grup on tinguem com a principi bàsic el diàleg respectuós i l'escolta activa. ○ cercles restauratius on tothom participi en la resolució dels conflictes. ○ reflexions sobre com afecta l'actitud individual en el clima d'aula i assumir compromisos de millora. ○ facilitem el coneixement de la mediació com a estratègia de gestió i resolució de conflictes mitjançant situacions teatralitzades. ● Mantenir una postura de tolerància zero davant qualsevol tipus d'agressió, per evitar l'escalada del conflicte (verbal, no verbal, etc.) o conducta violenta. ● Revisar les relacions a l'aula a través de sociogrames (2 cops l'any: octubre i febrer/març), observació de grup i tutories individuals per intervenir en el cas que es donin situacions d'abús de poder i exclusió, a principi i a final de curs. ● Fer un recull sistemàtic dels conflictes d'aula i/o conductes disruptives i els elements que en facilitaràn l'anàlisi (lloc, moment, tasca ,etc.). ● Treballar individualment els elements personals, causals i contextuals dels conflictes per acordar propostes de millora individuals. ● Incloure en les reunions d'equip docent l'anàlisi de conflictes, les possibles causes i les propostes de millora a dur a terme a l'aula.

ENTORN

- Utilitzar la carta de compromís educatiu per promoure la corresponsabilitat de les famílies en l'educació en la gestió i resolució positiva dels conflictes dels seus fills i filles, enfront altres vies de resolució no adients.
- Conèixer els recursos del territori en relació a l'educació en la gestió positiva dels conflictes.

INCLUSIÓ

L'educació inclusiva és juntament amb la cohesió social un dels principis fonamentals del sistema educatiu català. La inclusió suposa una millora evolutiva respecte a la idea d'integració. Quan es parla d'integració es pretén facilitar a l'alumnat els suports necessaris perquè pugui participar en el programa del centre educatiu. Es posa l'accent, doncs, en l'adaptació de l'alumnat al centre i a l'entorn.

La inclusió pretén que siguin els mateixos centres educatius els que s'adaptin a la diversitat de l'alumnat que tenen escolaritzat. Això implica identificar les barreres que dificulten l'aprenentatge, la socialització i la participació de l'alumnat i cercar-les, eliminar-les o minimitzar-les. Un model d'escola inclusiva és el requisit previ i indispensable per a la construcció d'una societat inclusiva.

En aquest context es defineix l'atenció educativa a l'alumnat com el conjunt de mesures i suports destinats a tots els alumnes, amb la finalitat que avancin en l'assoliment de les competències de cada etapa educativa i la transició a la vida adulta, tot afavorint el seu desenvolupament personal i social, en el marc d'un sistema educatiu inclusiu. El sistema educatiu inclusiu promou l'atenció educativa a tots els alumnes i es fixa de forma especial en aquells alumnes amb un risc més gran de marginació o d'exclusió, fet que implica establir un seguiment i una actuació específics de la seva presència, participació i èxit.

TEMES	ACTUACIONS I RECURSOS
Inclusió	<p>CENTRE</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Compartir un mateix concepte d'inclusió a partir de la valoració de la realitat del centre, diagnosticar necessitats i impregnar totes les accions, decisions i documents del centre amb aquesta visió i missió. ● Potenciar la participació de l'alumnat, especialment d'aquell en risc d'exclusió, tant en les activitats acadèmiques i educatives del centre com en les activitats extraescolars. ● Fer de la CAD l'instrument de coordinació, planificació i avaluació de les estratègies i mesures per avançar cap a una escola inclusiva. Es programen quatre reunions anuals: <ul style="list-style-type: none"> ○ inici de curs per preveure mesures organitzatives per atendre les necessitats educatives de tot l'alumnat (suport individual, suport en petit grup, agrupaments flexibles, docència compartida, etc.) ○ 2 trimestrals per valorar el funcionament de les mesures i fer ajustaments. ○ final de curs on es realitza una valoració final.
	<p>AULA</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Detectar les necessitats específiques dels alumnes (físiques, cognitives, afectives i relacionals, i socials). ● Garantir que a les programacions dels Escenaris d'Aprenentatge es programin activitats multinivell d'ensenyament-aprenentatge i d'avaluació que donin cabuda a diferents destreses, capacitats i estils d'aprenentatge, així com metodologies variades. ● Comprovar que els materials educatius utilitzats estan impregnats de valors inclusius (equitat, atenció i respecte a la diversitat, etc.) i que es fem servir materials específics per atendre la diversitat de l'alumnat. ● Potenciar els espais de tutoria per establir diàlegs sobre el respecte a la diferència i a la diversitat i fomentar l'esperit crític per identificar, revisar i superar qualsevol situació de desigualtat. ● Intervenir de manera ràpida i amb fermesa per erradicar actituds i expressions discriminatòries. ● Reorganitzar periòdicament els grups i/o llocs de treball dins l'aula per fomentar les relacions, partint de les informacions extretes dels sociogrames.

ENTORN

- Intercanviar experiències i estratègies al voltant de l'educació inclusiva.
- Col·laboració amb centres de pràctiques d'Integració Social.
- Participar directa o indirectament amb la Comissió d'inclusió de la Coordinadora d'AFA's del Districte.
- Continuar fent demandes a l'Administració per augmentar els recursos a favor de la inclusió al centre.

ABSENTISME

Què és l'absentisme?

L'absentisme és l'absència reiterada i no justificada, dins l'horari escolar, d'alumnat en edat d'escolarització obligatòria en el centre educatiu on està matriculat. Té un gran ventall, des del puntual fins al crònic.

El centre educatiu, amb la xarxa del seu entorn, n'ha de tenir en compte els diferents graus i tipus a l'hora de dissenyar protocols d'actuació. Pel que fa a les causes, en alguns casos, l'absentisme pot expressar una actitud d'estranyament i desmotivació davant l'escola però també pot ser una forma de transgressió de les normes o de desvinculació enfront de la cultura escolar. En qualsevol cas, cal tenir en compte els factors de risc que poden afavorir l'aparició de casos d'absentisme i abandó escolar ja siguin de caràcter personal, familiar, contextual, curricular, etc. i que, a vegades, pot ser resultat d'una combinació d'aquests factors.

Malgrat això, les respostes davant l'absentisme no poden focalitzar-se en l'alumne/a absentista com a problema sinó en l'entorn en què es produeix, incidint i analitzant les causes de l'absentisme més enllà de les intervencions normatives i reactives que poden acabar cronificant-lo. Els plans integrals d'intervenció s'han de situar i entendre en el marc d'una escola inclusiva, acollidora i oberta, lligats a projectes de millora d'estratègies metodològiques i organitzatives adreçades a facilitar la reincorporació de l'alumnat a l'aula.

TEMES	ACTUACIONS i RECURSOS
Absentisme	<p>CENTRE</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Incloure a la carta de compromís educatiu (família) el compromís de garantir l'assistència i la puntualitat a classe de l'alumnat. ● Concretar a les NOFC el procediment d'actuació en situacions d'absentisme i faltes de puntualitat reiterades. ● Fer incís dels dos punts anteriors a les reunions d'inici de curs. ● Realitzar actuacions d'acompanyament i suport a l'alumnat amb factors de risc i a les seves famílies (seguiment individual, entrevistes periòdiques ● Seguiment mensual de les faltes d'assistència i els retards a través del registre de tutoria a direcció. ● Coordinar-se amb el treballador social en la presa de mesures enfront l'absentisme.
	<p>AULA</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Reflexionar amb els alumnes sobre el valor de la puntualitat i l'assistència a la nostra societat. També de les conseqüències negatives de l'absentisme (endarreriment en el procés acadèmic i educatiu, sentiments d'aïllament, manca de socialització, etc) i les conseqüències previstes pel seu incompliment. (adaptats a l'edat dels alumnes) ● Posar-se en contacte amb les famílies de forma immediata en detectar casos d'absentisme o faltes injustificades. Recordar l'obligació de l'assistència, la justificació de les faltes i els canals de comunicació que té el centre per a fer aquestes comunicacions. ● Actuar des de la tutoria a les entrevistes personals per abordar el tema de l'absentisme i la manca de puntualitat reiterada., com a primera actuació a realitzar abans de traspasar a l'equip directiu. ● Fer un seguiment i acompanyament molt acurat de l'alumnat amb risc mitjançant la tutoria individualitzada, així com parar especial atenció en assegurar traspasar aquesta informació en el canvis de tutoria i/o canvi d'etapa.
	<p>ENTORN</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Treballar conjuntament amb l'AFA per tal de promoure entre les famílies la importància i el valor de l'assistència i la puntualitat al centre. ● Intercanviar experiències i estratègies al voltant de la gestió i el tractament dels casos d'absentisme i impuntualitat.

CONFLICTES GREUS

Què entenem per conflictes greus?

Els conflictes greus son aquelles conductes tipificades en l'article 37 de la Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació; entre d'altres, indisciplina, injúries, amenaces, agressions i vexacions personals, danys materials i patrimonials, alteració injustificada i greu de les activitats del centre, possessió de mitjans o substàncies perjudicials per a la salut, etc. Aquestes conductes s'han de considerar especialment greus quan impliquin discriminació per raó de gènere, sexe, raça, naixença o qualsevol altra condició personal o social dels afectats.

Els conflictes greus perjudiquen notablement la convivència del centre, perquè generen sentiments d'indefensió, inseguretat i ansietat. Poden afectar qualsevol membre de la comunitat educativa, i es poden produir en el propi centre o en el seu entorn immediat. Les normes d'organització i funcionament del centre, tal com indica l'article 24 del Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius, han d'establir les mesures correctores i sancionadores que s'aplicaran davant les faltes o irregularitats comeses pels alumnes, que s'han d'inscriure en el marc de l'acció educativa i han de tenir com a finalitat contribuir a la millora del seu procés educatiu.

Per tal de donar resposta a situacions greument contràries a la convivència com l'assetjament, el ciberassetjament, les conductes d'odi i discriminació, la radicalització extremista i els maltractaments i abusos sexuals en l'àmbit educatiu, el Departament d'Educació ha elaborat protocols específics de prevenció, detecció i intervenció que ofereixen un circuit sistematitzat, orientacions i recursos per actuar de manera coordinada i eficaç, garantint la seguretat de tots els membres de la comunitat escolar.

Extret del document del Departament d'Educació: Projecte de Convivència i èxit educatiu Continguts de l'aplicació informàtica per a l'elaboració del projecte de convivència

TEMES	ACTUACIONS i RECURSOS
Conflictes greus	<p>CENTRE</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Programar actuacions específiques de sensibilització (claustrès, reunions informatives, etc.) sobre la necessitat, davant els conflictes greus, d'intervenir amb rapidesa i de forma coordinada, així com evitar-ne un tractament alarmista. ● Concretar en les NOFC quines són les conductes contràries a la convivència, els factors atenuants i agreujants i una gradació de les mesures correctores a aplicar. ● Assignar personal que vigili les hores d'esbarjo, les entrades i sortides, i altres espais del centre. ● Posar a l'abast de la comunitat escolar diversos canals de comunicació (contacte personal, e-mail, bústia, telèfon, etc.) per facilitar la detecció d'incidents greus. ● Recollir sistemàticament els conflictes greus que es produeixen en l'àmbit escolar i els elements personals, causals i contextuals que en permetran l'anàlisi posterior. ● Implementar els protocols per a la millora de la convivència elaborats pel Departament d'Educació. ● Mantenir informat l'equip docent del seguiment i la resolució dels casos de conflictes greus. ● Analitzar el nombre i la tipologia de conflictes que es donen en l'àmbit escolar per dissenyar estratègies de prevenció, detecció i intervenció
	<p>AULA</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Donar a conèixer les Normes d'organització i funcionament de centre (NOFC) i les conseqüències previstes pel seu incompliment. ● Actuar abans que l'acumulació de diversos conflictes lleus esdevingui un conflicte greu. ● Actuar amb rapidesa i fermesa davant qualsevol situació de violència (agressions verbals, no verbals, amenaces, intimidacions, etc.); comunicant els fets de forma ràpida i immediata a la direcció del centre.

- Davant del conflicte:
  - Recollir sistemàticament els conflictes que es produeixen a l'aula pel seu l'anàlisi i el seguiment.
  - Utilitzar diverses estratègies (assemblea de classe, 'role-playing', cercles restauratius, etc.) en la resolució dels conflictes greus esdevinguts a l'aula.
  - Implicar en la resolució de conflictes greus l'alumnat afectat (fitxes de reflexió, proposta de pràctiques reparadores i restauratives com a mesura reparadora i conciliadora un cop aplicada la mesura correctora o sanció).
- Coordinar amb l'equip docent:
  - Estratègies i actuacions (reorganitzar espais, seguiment de l'alumnat, etc.) per dur a terme a l'aula. Contemplar també al monitor de menjador.
  - La intervenció d'especialistes a l'aula (intervenció orientadors/es, EAP, vetllador, etc.)
- Utilitzar pautes d'observació amb indicadors per a la detecció de situacions de conflicte (assetjament, ciberassetjament, maltractament, NGJOV, etc.), recollits en els protocols per a la millora de la convivència.

ENTORN

- Donar a conèixer a les famílies les Normes d'organització i funcionament de centre (NOFC) i les conseqüències previstes pel seu incompliment.
- Informar amb rapidesa les famílies d'alumnes implicats en algun conflicte greu per tal de fer-les copartíceps de l'aplicació de possibles mesures provisionals.

GESTIÓ I RESOLUCIÓ POSITIVA DELS CONFLICTES

Què entenem per conflictes lleus?

Els conflictes lleus són un conjunt de conductes contràries a les normes de convivència del centre. Es tracta, majoritàriament, de conductes disruptives a l'aula i situacions de conflicte interpersonal. Són considerades conductes contràries a la convivència totes les tipificades per l'article 37.1 de la Llei d'Educació, quan no siguin de caràcter greu, i també les faltes injustificades d'assistència a classe i de puntualitat.

Els conflictes lleus són font de malestar i dificulten el dia a dia en el centre. Són conductes a les quals, sovint, cal dedicar molt de temps i d'esforços i que tenen efectes negatius sobre el clima relacional i sobre el procés d'ensenyament-aprenentatge. Moltes d'aquestes conductes disruptives es poden evitar o minimitzar plantejant estratègies de gestió eficaç d'aula que inclouen, entre altres, la diversificació de metodologies, el treball en equip, el treball per projectes, les programacions multinivell, etc.

Així mateix, l'adquisició d'estratègies proactives possibilita que l'alumnat sigui competent per resoldre el conflicte en la seva fase inicial. En aquest sentit, el tema Educar en la Gestió positiva dels conflictes té com a objectiu principal proporcionar a l'alumnat les eines, les estratègies i les habilitats necessàries per entendre el conflicte com una oportunitat d'aprenentatge i gestionar-lo de manera constructiva per tal de transformar-lo eliminant els elements violents. En el cas que, malgrat les mesures preventives i proactives tant a nivell individual com grupal, el conflicte es produeixi o persisteixi, caldrà posar en marxa estratègies d'intervenció. En aquest sentit, les Normes d'organització i funcionament de centre han de recollir quines són les conductes considerades faltes lleus i determinar les mesures correctores i sancionadores oportunes.

Extret del document del Departament d'Educació: Projecte de Convivència i èxit educatiu Continguts de l'aplicació informàtica per a l'elaboració del projecte de convivència

TEMES	ACTUACIONS i RECURSOS
Gestió i resolució positiva dels conflictes	<p>CENTRE</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Analitzar els conflictes que es donen al centre i fer-ne el retorn al professorat (de manera més neutra possible) com a punt de partida del debat i la reflexió per valorar i millorar l'educació en la gestió positiva dels conflictes. ● Comunicar a tot el claustre tots els conflictes greus, per tal de portar a terme actuacions que ajudin a la prevenció i fomentin una actitud assertiva. ● Establir el procés de mediació, sempre que es pugui, com a estratègia de gestió de conflictes i com a mesura reparadora o reconciliadora, un cop aplicada una mesura correctora o una sanció. ● Potenciar el treball cooperatiu i el treball per projectes en tots els àmbits del centre educatiu per afavorir les relacions assertives. ● Impulsar projectes que fomentin les relacions d'ajuda i aprenentatge entre iguals (tutoria entre iguals, aprenentatge entre iguals, apadrinament, etc.). ● Intervenir amb rapidesa i fermesa davant rumors, prejudicis, provocacions i la utilització de llenguatge ofensiu. ● Contemplar mesures educatives entre les estratègies d'intervenció enfront els conflictes lleus. ● Establir mesures d'atenció individualitzada per a l'alumnat amb conductes disruptives (atencions individualitzades, plans individualitzats, etc).
	<p>AULA</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Aprofitar les assemblees de grup per tal que tot l'alumnat participi en la gestió dels conflictes, impulsant el diàleg respectuós i l'escolta activa en els processos de gestió de conflictes a l'aula. ● Potenciar les tutories individualitzades per conèixer en quin moment emocional es traba cada infant, crear vincles, restaurar la relació i millorar les situacions de conflicte.

	<ul style="list-style-type: none"> ● Organitzar a les sessions de tutoria cercles restauratius per tal que tot l'alumnat participi en la gestió dels conflictes, posant l'accent en la comunitat, les relacions i la confiança. ● Crear un espai de reflexió compartida docent - alumne per tractar les situacions conflictives que es donen a l'aula, reflexionar després de realitzar una acció, a fer-se'n responsable i, a assumir les conseqüències que se'n poden derivar. ● Donar a conèixer a l'equip docent els protocols d'intervenció enfront els conflictes lleus i les conductes disruptives que tenen lloc a l'aula.
	<p>ENTORN</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Recollir informació i comunicar-se amb les famílies d'alumnes implicats en conflictes lleus o que tinguin conductes disruptives per tal de fer-les copartíceps en la seva gestió i resolució. ● Promoure un tractament no alarmista dels temes de violència o conflictes que es donen en l'entorn escolar.

ACOLLIDA

Què entenem per acollida?

L'acollida és el conjunt sistemàtic d'actituds i actuacions que el centre educatiu posa en funcionament per acompanyar els nous membres de la comunitat escolar, o els que s'incorporen després de processos d'absència, en la vida i la cultura del centre i, alhora, fer-los participants dels projectes que s'hi desenvolupen.

El centre educatiu ha d'elaborar un Pla d'Acollida que defineixi els procediments a seguir durant l'arribada de nous membres de la comunitat escolar (alumnes, professorat, famílies, PAS, etc.) i ha de crear una estructura organitzativa que permeti plantejar l'acollida com un procés gradual i seqüenciat en el temps, sense quedar restringida a un primer contacte o trobada inicial.

Els processos d'acollida van adreçats a l'alumnat i les famílies, al professorat i personal de l'administració i serveis que s'incorpora al centre i a altres professionals que hi puguin intervenir, fent una atenció especial a les persones més vulnerables de qualsevol d'aquests col·lectius. Cal remarcar que és imprescindible tenir en compte l'aspecte emocional de l'acollida inicial, especialment en el cas de l'alumnat nouvingut i de les seves famílies i dels alumnes amb necessitats educatives tant especials com específiques.

TEMES	ACTUACIONS i RECURSOS
Acollida	<p>CENTRE</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Conscienciar la comunitat escolar de la necessitat de la seva implicació i corresponsabilització en l'acollida i la integració dels nous membres. ● Tenir cura dels diferents espais del centre i crear un clima de confiança en les entrevistes inicials i en els primers contactes amb el centre. ● Implicar en les jornades de portes obertes a tots els membres de la comunitat escolar. ● Elaborar dossiers per lliurar i comentar les informacions més importants del centre, adequant-los als diferents membres de la comunitat escolar (professorat, alumnat, famílies, etc.). ● Traspasar la informació recollida de l'alumnat nou i les famílies al tutor/a i l'equip docent. ● Contemplar l'esbarjo com un espai important de socialització i programar activitats per facilitar la cohesió de grup. ● Potenciar les xarxes de suport entre iguals (tutoria entre iguals, padrins i padrines d'aula, companys tutors...) per facilitar l'acollida i la integració de l'alumnat nou. ● Fer ús dels serveis de traducció per afavorir les trobades amb famílies nouvingudes que desconeixen la llengua. ● Convocar una reunió a l'inici de curs amb els professionals que s'incorporen al centre per compartir el projecte educatiu i els diferents projectes que desenvolupa el centre i facilitar la seva participació. ● Mantenir actualitzat el document d'acollida per a nous docents. ● Actualitzar el Pla d'acollida existent.
	<p>AULA</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Preveure el dia d'incorporació dels nous alumnes: <ul style="list-style-type: none"> ○ per tal que sigui el tutor/a del seu grup qui faci l'acollida. ○ tenir previst el material necessari, la informació pràctica a facilitar, etc.

- preveure una activitat a realitzar el dia d'incorporació del nou alumnat que faciliti la seva participació i integració en el grup classe
- utilitzar el banc de dinàmiques teatrals per facilitar la participació del nou alumnat.
- Aprofitar les reunions de cicle i/o nivell per:
  - Realitzar reunions de traspàs d'informació i d'anàlisi del grup-classe.
  - Fer el seguiment de la reincorporació escolar de l'alumne.
  - Elaborar, en coordinació amb l'AA, un repertori de recursos didàctics classificat per matèries i competències lingüístiques per atendre l'alumnat nou.
- Potenciar assemblees d'aula per realitzar activitats prèvies a l'arribada d'un nou alumne per facilitar el coneixement i millorar-ne la rebuda.
- Realitzar activitats de treball cooperatiu i d'aprenentatge entre iguals, en les diferents matèries, per potenciar la interrelació i la integració escolar de tots els alumnes, i tenir cura de l'acollida dels mestres que s'incorporen durant el curs.

ENTORN

- Organitzar conjuntament amb l'AFA activitats que facilitin el coneixement de l'entorn per part de les noves famílies.
  - Reunió benvinguda famílies de P3
- Informar als delegats d'aula (família) de la incorporació d'una nou infant al grup i donar a conèixer el sistema de delegats per afavorir la seva integració a la comunitat educativa.
- Donar a conèixer i orientar les famílies i l'alumnat sobre activitats lúdico-esportives, entitats de lleure i voluntariat de l'entorn, per tal de facilitar la seva participació i integració.
- Utilitzar els recursos de l'entorn per millorar el procés d'acollida (mediadors, treballadors socials, promotors escolars, etc.)

COMUNICACIÓ

Què entenem per comunicació?

Des d'una perspectiva organitzativa, els centres educatius han de disposar d'uns canals de comunicació que permetin a tothom, o bé accedir a la informació que necessiten en el moment que la necessiten, o bé posar-se en contacte amb les persones que tenen el coneixement.

El comportament de les persones que formen part d'una organització, com és el cas d'un centre educatiu, depèn de les informacions que rep i de les relacions que s'estableixen dins la pròpia organització. Una organització disposa d'un bon sistema de comunicació quan tothom, tant les persones que en formen part com els possibles usuaris, coneixen els canals de comunicació existents i com accedir a la informació que l'organització genera. Els centres educatius, com a estructures organitzatives que aprenen, han de disposar d'una estratègia comunicativa, i ser capaços de generar espais per compartir informació i coneixement, per créixer com a organització.

La comunicació entre l'escola i la família, és a dir, el conjunt sistemàtic d'actuacions i canals que el centre educatiu posa en funcionament amb l'objectiu de compartir la responsabilitat educativa i millorar l'èxit educatiu de l'alumnat i també el funcionament del centre. Cal explicitar a les famílies què fem i per què ho fem en tot moment i, amb el mateix propòsit, conèixer quines són les seves expectatives i opinions. Un aspecte que cal treballar també és la projecció externa del centre. Cal definir una estratègia comunicativa amb la finalitat de projectar una imatge positiva del centre. El paper de la pàgina web del centre resulta un recurs imprescindible en la societat actual, així com la participació en les xarxes socials.

Extret del document del Departament d'Educació: Projecte de Convivència i èxit educatiu Continguts de l'aplicació informàtica per a l'elaboració del projecte de convivència

TEMES	ACTUACIONS i RECURSOS
Comunicació	<p>CENTRE</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Concretar a les Normes d'organització i funcionament del centre els sistemes de comunicació i informació. ● Tenir en compte les indicacions sobre protecció de dades i imatges que aporten els documents per a l'organització i la gestió dels centres. ● Vetllar per un bon ambient a les entrades i sortides del centre (ordre, netedat, puntualitat, etc.) i un adequat manteniment de les instal·lacions del centre (decoració, rètols, il·luminació, etc.). ● Fer de la pàgina web un element de difusió i comunicació de les bones pràctiques i dels aspectes més rellevants del centre. ● Recollir el grau de satisfacció dels diferents agents de la comunitat escolar sobre els sistemes d'informació i comunicació del centre. ● Incloure en la memòria anual la valoració de les actuacions realitzades per millorar els sistemes d'informació i comunicació del centre, elaborant si escau, propostes de millora. ● Aconseguir el major nombre de famílies que segueixen les informacions de l'escola a través de l'aplicació Comunicapp. ● Donar a conèixer informació rellevant i continuada a les famílies del centre, de forma clara i entenedora.
	<p>AULA</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Potenciar assemblees d'aula com un element de comunicació, sistematitzant el funcionament i arribant acords. ● Realitzar tutories individualitzades amb els alumnes en un ambient de confiança i respecte, per fer el seguiment personal i acadèmic, recollint sistemàticament les dades més significatives. ● Fer de l'agenda un vehicle de comunicació i seguiment de la tasca escolar de l'alumnat amb les famílies. ● Utilitzar les eines digitals (correu electrònic, pàgina web i Instagram) com a vehicles d'informació i comunicació de les tasques escolars i altres informacions d'interès.

ENTORN

- Propiciar la coordinació i l'establiment d'accions consensuades entre centres del Districte, ja sigui a nivell de direccions o AFA's.
- Organitzar esdeveniments i projectes compartits amb altres centres de l'entorn (Jornades de Portes Obertes, visites a centres adscrits, etc.).
- Aportar les experiències que es duen a terme en el centre amb altres centres o entitats d'àmbit educatiu, artístic i/o cultural.

ESTRUCTURA I GESTIÓ DE RECURSOS

Què entenem per estructura i gestió de recursos?

Entenem per estructura de centre l'organització que afavoreix la planificació, coordinació i seguiment de les activitats previstes per a la consecució de determinats objectius. Aquesta estructura de centre ha de facilitar la participació i la presa de decisions de tota la comunicació escolar. Entenem per gestió de recursos la implementació eficient i eficaç dels recursos humans i materials del centre educatiu orientats a assolir uns objectius determinats.

La comunitat escolar és un organisme viu i dinàmic que cal invitar a participar i implicar-se en un projecte comú. Per a tal fi, cal disposar d'òrgans de gestió i participació (consell escolar, comissions mixtes, consell de delegats, etc.) on estiguin representats els diversos sectors de la comunitat. Per aconseguir una estructura organitzativa eficient, cal una delimitació clara de tasques i funcions i una periodicitat de les reunions. Pel que fa a la gestió de recursos, cal considerar:

- La gestió de recursos humans i materials, del temps i l'espai, del coneixement i lideratge i les normes d'organització i funcionament de centre (NOFC) que permeten el desenvolupament del PEC i faciliten l'assoliment dels objectius de centre.

TEMES	ACTUACIONS i RECURSOS
Estructura i gestió de recursos	<p>CENTRE</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Recollir en el Projecte de direcció estratègies d'estructura de centre i gestió de recursos que facilitin un bon clima de centre. ● Concretar en les Normes d'Organització i Funcionament del Centre (NOFC) estratègies d'estructura i gestió de recursos que afavoreixin la convivència, com la constitució d'una comissió de convivència que col·labori en la planificació, l'aplicació i el seguiment del Projecte de convivència en el centre. ● Distribuir les matèries de manera equilibrada en les franges horàries per afavorir l'aprenentatge. ● Afavorir en el marc horari l'espai de coordinació entre el professorat (cicles, nivells, comissions,...). ● Disposar les aules d'un mateix nivell en una mateixa zona per afavorir agrupaments i reforços. ● Proporcionar espais de relació informal adreçats als diferents membres de la comunitat escolar (sales de trobada, espais de reunió, etc.). ● Afavorir l'ús del pati en horari lectiu, com un espai educatiu. ● Crear espais virtuals per compartir informació i acords presos. ● Facilitar espais per compartir coneixement i aprendre com organització, programant més claustres pedagògics. ● Desenvolupar les propostes definides al Projecte de Direcció com la creació de comissions mixtes i la utilització d'altres espais per a ús pedagògics (passadís, aules polivalents,...)
	<p>AULA</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Dedicar els primers dies de classe a treballar aquelles rutines, tant organitzatives com convencionals, que afavoreixin l'aprenentatge (encarregats, delegats, el lloc destinat a cada cosa...). ● Acostumar a l'alumnat a començar a treballar: <ul style="list-style-type: none"> ○ compartint els objectius de la sessió.

- sabent quina serà la metodologia de les activitats i l'organització d'espai i temps.
- trobant-se en un clima o una ambientació favorable.
- tenint els materials necessaris al seu abast.
- Disposar d'instruments de comunicació per l'alumnat (bústies per fer propostes de millora, llibreta d'aula on es recullen els fets que preocupen als alumnes, assemblees d'aula, també aprofitar la llibreta dels delegats/des, etc.).
- Fomentar en l'alumnat el sentiment de pertinença al grup per tal d'involucrar-lo en l'aprenentatge en grup i pel grup.
- Treballar amb grups multinivell, grups d'experts, etc. per potenciar a l'aula el respecte entre companys, així com la valoració i l'acceptació de la diferència.
- Arribar a acords amb les famílies sobre les actituds necessàries per a una bona dinàmica d'aula.
- Implicar l'alumnat en propostes organitzatives (gestió de patis, espais, etc).
- Potenciar la creació d'espais no formals de relació amb l'alumnat.

ENTORN

- Elaborar un mapa de recursos de la zona per donar suport a les famílies en situació de vulnerabilitat.
- Fer difusió a tota la comunitat escolar dels recursos existents en el territori.

NORMA

Què implica la gestió participativa de la norma?

La norma és l'instrument regulador de la convivència que té com a finalitat garantir els drets i els deures de tothom. Les normes formalitzen el necessari clima de respecte, seguretat i cordialitat del centre. Es tradueixen en un seguit de drets i deures, compromisos i responsabilitats que regulen i faciliten la vida al centre.

Els centres educatius han d'elaborar les Normes d'Organització i Funcionament de Centre (NOFC) d'acord amb el que estableix el Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius. Les NOFC han d'incloure unes propostes compatibles i coherents amb la normativa vigent de rang superior i adaptades a l'especificat de cada centre.

Cal preveure la normativa necessària per al seu compliment, que ha de tenir valor educatiu i eficàcia dissuasòria. En aquest sentit, cal no confondre les normes amb simples orientacions. Les normes han de ser poques i clares, consistents i coherents, i han d'ajudar a entendre, assumir i reconèixer els límits. Han de ser públiques i conegudes per tothom, s'han de complir sense excepcions i s'han de revisar periòdicament. Per interioritzar les normes i vetllar pel seu compliment és important participar en la seva elaboració i debat.

TEMES	ACTUACIONS i RECURSOS
Norma	<p>CENTRE</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Programar actuacions específiques per crear i difondre les normes (poques, clares, consistents i coherents) i considerar-les com a element important per a la convivència del centre que ens implica a tots. ● Concretar a les Normes d'Organització i Funcionament del Centre (NOFC) unes normes de convivència clares, concretes i compartides, les mesures correctores i els supòsits per a graduar-les corresponents a l'incompliment de les normes. ● Fer que les normes es compleixin i tenir en compte l'aplicació de la sanció que comporta el seu incompliment.
	<p>AULA</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Promoure l'establiment per part dels alumnes de normes clares, concretes i compartides per afavorir la convivència del grup i l'aprenentatge a l'aula. ● Incidir en els deures o responsabilitats per garantir els drets de tothom recollits en les NOFC. ● Fer activitats per conèixer i interioritzar les normes d'aula i de centre (teatralitzacions, seqüències de còmics, etc.) utilitzant recursos apropiats per al grup. Prioritzar als grups que presenten més dificultats en algun moment puntual i oferir suports. ● Donar la possibilitat que els alumnes realitzin una autoavaluació del compliment de les normes de forma continuada.
	<p>ENTORN</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Fer incís en el compliment de les normes a les activitats/sortides que es realitzen fora del centre escolar.

PARTICIPACIÓ

Què entenem per participació?

Participar és ser i sentir-se part d'una organització en la qual es considera part activa és una manera d'unir esforços, de generar sentiment de comunitat i de crear un ambient inclusiu. En l'àmbit educatiu participar vol dir, sobretot, ser protagonista del propi procés educatiu.

La participació educativa és el camí per avançar en processos comunitaris de treball i d'aprenentatge en xarxa, orientats a l'èxit educatiu, a l'afavoriment de la convivència i a la millora de l'entorn. Els centres educatius han de promoure la participació de tota la comunitat educativa i crear les condicions perquè pugui ser una realitat quotidiana en la vida del centre.

Aprendre a participar, tant en la construcció dels coneixements a l'aula com en la vida del centre i de l'entorn, requereix actuacions i metodologies orientades a desenvolupar competències personals per formar persones responsables i una ciutadania compromesa i solidària. D'altra banda, és molt clar que se n'aprèn participant; per això la participació vol estructures que la facilitin i pràctiques que hi invitin.

El centre educatiu ha de guiar l'exercici dels drets vinculats a la participació de l'alumnat: a la informació, a la llibertat d'expressió, a la llibertat de reunió i d'associació. Cal promoure estratègies que ajudin i motivin l'alumnat a participar en les activitats de l'aula, del centre i de l'entorn i cal que hi hagi coherència entre aquests tres àmbits.

TEMES	ACTUACIONS i RECURSOS
Participació	<p>CENTRE</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Concretar en la Programació general anual de centre les estratègies per dinamitzar la participació de la comunitat escolar i educativa. ● Preveure temps per a la realització de reunions de la junta de delegats/des. ● Aprofitar les celebracions i tradicions de les diferents realitats culturals del centre com un element que faciliti la socialització i participació dels diferents membres de la comunitat escolar. Dedicar un curs a cadascuna de les diferents cultures (tallers, àpats, exposicions, ...) ● Facilitar una major presència del PAS i d'altres professionals en la vida del centre (celebracions, diades, activitats esportives, culturals, etc.). ● Recollir el grau de satisfacció dels diferents agents de la comunitat escolar sobre la seva participació en diversos àmbits d'intervenció: aula, centre i entorn.
	<p>AULA</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Promoure l'elaboració de projectes compartits entre l'alumnat. ● Programar que a cada Escenari d'Aprenentatge hi hagi una proposta dirigida a la participació de les famílies en l'escenari, on puguin aportar experiències, coneixements, idees i a banda, l'acte d'Escenaris en Família. ● Conèixer les dinàmiques a l'aula (relacions entre alumnes, petits grups naturals, etc.) i tenir-les en compte en la programació. ● Preveure, en l'acció tutorial, actuacions per a l'acollida de l'alumnat nou en el centre que potenciï la seva participació en el grup-classe. ● Fomentar els processos d'autoavaluació entre l'alumnat, elaborant fitxes autoavaluatives (individuals i d'equip) per a les activitats cooperatives i deixar constància a les programacions d'EA.
	<p>ENTORN</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Dissenyar conjuntament amb les AFA estratègies per promoure la participació de les famílies en la vida del centre, com ara la figura del delegat de classe (establiment de funcions, funcionament general, publicitat, ...) ● Participar en campanyes i entitats de caire social del barri (casal avis, hospitals,...)

7- Protocols

El centre, en cas de necessitar aplicar algun protocol per a la millora de la convivència, aplicaria els protocols publicats pel Departament d'Educació:

Protocol de prevenció, detecció i intervenció enfront l'assetjament escolar a persones LGBTI

<http://xtec.gencat.cat/ca/centres/projeducatiu/convivencia/protocols/assetjament-escolarpersones-lgbti/index.html>

Protocol de prevenció, detecció i intervenció davant l'assetjament i el ciberassetjament entre iguals

<http://xtec.gencat.cat/ca/centres/projeducatiu/convivencia/protocols/assetjamentciberassetjament-entre-iguals/index.html>

Protocol de prevenció, detecció i intervenció davant conductes d'odi i discriminació

<http://xtec.gencat.cat/ca/centres/projeducatiu/convivencia/protocols/conductes-odi-idiscriminacio/>

Protocol d'actuació amb menors de catorze anys en situacions de conflicte o comissió d'una infracció penal

<http://xtec.gencat.cat/ca/centres/projeducatiu/convivencia/protocols/conflicte-comissioinfraccio-penal/index.html>

Protocol d'intervenció en cas de conflicte greu

<http://xtec.gencat.cat/ca/centres/projeducatiu/convivencia/protocols/conflictsgreus/index.html>

Protocol de prevenció, detecció, notificació, derivació i coordinació de les situacions de maltractament infantil i adolescent en l'àmbit educatiu

<http://xtec.gencat.cat/ca/centres/projeducatiu/convivencia/protocols/maltractament-infantiladolescent/index.html>

Protocol de prevenció, detecció i intervenció davant la violència masclista entre l'alumnat

<http://xtec.gencat.cat/ca/centres/projeducatiu/convivencia/protocols/violenciamasclista/index.html>

Protocol d'àmbit comunitari de prevenció, detecció i intervenció davant situacions d'absentisme

<http://xtec.gencat.cat/ca/centres/projeducatiu/convivencia/protocols/absentisme/index.html>